

**UCHWAŁA NR XXXIX/245/23
RADY GMINY WIŻAJNY**

z dnia 7 czerwca 2023 r.

w sprawie wotum zaufania dla Wójta Gminy

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 4a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. , poz.40, zm. poz. 572) uchwała się co następuje:

§ 1. Po przeprowadzeniu debaty nad Raportem o stanie Gminy Wiżajny za 2022 rok udziela się wotum zaufania Wójtowi Gminy.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Walenty Walejko

RAPORT O STANIE GMINY WIZAJNY za 2022 rok

**Urząd Gminy Wizajny
ul. Szkolna 11, 16-407 Wizajny
www.wizajny.pl**

Szanowni Państwo Radni oraz Mieszkańcy Gminy Wiżajny

Wypełniając przepis zawarty w art.28aa ustawy o samorządzie gminnym przedstawiam Państwu Raport o stanie Gminy Wiżajny za 2022 rok.

Przedkładam go Radzie Gminy Wiżajny oraz mieszkańcom jako podsumowanie działalności samorządu w roku 2022, a w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy oraz wykonanie budżetu. Raport jest zestawieniem najważniejszych danych o samorządzie, a jego celem jest możliwość uzyskania wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy.

Szanowni Państwo, mam nadzieję, że lektura raportu uświadomi nam wszystkim, jak ważną sprawą jest zaangażowanie w sprawy Gminy i sprawne nią zarządzanie. W perspektywie sytuacji związanej z wystąpieniem pandemii – a właściwie walki z nią oraz wojny w Ukrainie, widzimy, że siła i przyszłość samorządu nie zależą jedynie od wypełniania obowiązujących przepisów prawa – choć stanowią one niezbędny fundament, ale od wartości dodanej, jaką potrafimy wypracować, wspólnie tworząc Gminę dzień po dniu. Nie na wszystko mamy wpływ, co w 2022 roku uświadomiła nam sytuacja na wschodniej granicy Polski, ale sytuacje takie mobilizują nas do większej kreatywności, solidarności i odpowiedzialności za los i warunki każdego mieszkańca.

Rok 2022 był kolejnym rokiem pandemii, która spowodowała trwałe i daleko idące zmiany gospodarcze i społeczne w kraju i na świecie. Kryzys związany z epidemią oraz sytuacja na wschodniej granicy pozbawiły naszych obywateli poczucia bezpieczeństwa. Mierzyliśmy się ze strachem i niepewnością o zdrowie nasze i naszych bliskich. Musieliśmy zmienić codzienne funkcjonowanie, przeorganizować pracę i naukę, opiekę nad dziećmi. Ubiegły rok uświadomił nam, że wiele spraw i ważnych spotkań służbowych można załatwić z domu, siedząc przed komputerem.

W 2022 roku mieszkańcy Gminy Wiżajny kolejny raz udowodnili, że mają wielkie serca. Na apel o wsparcie dla Ukrainy nie trzeba było długo czekać. Od razu rozpoczęła się organizacja zbiórki przedmiotów i rzeczy najpilniej potrzebnych ludziom uciekającym z kraju ogarniętego wojną oraz tym, którzy zostali, by bronić swojej ojczyzny. Nie zabrakło wśród nas również tych, którzy przyjęli obywateli Ukrainy pod swój dach. Wspominam o tym, by podkreślić, że nawet w najtrudniejszych chwilach jest w nas nadzieja i siła, by przezwyciężać trudności.

Mimo powyższych zdarzeń analiza danych zawartych w Raporcie, potwierdza pozytywny proces zmian dotyczących jakości życia mieszkańców Gminy we wszystkich aspektach.

Dzięki podejmowanym działaniom, obserwujemy widoczne zmiany w zakresie dbałości o środowisko, w tym ograniczenie niskiej emisji poprzez likwidację kotłów węglowych oraz zastosowanie odnawialnych źródeł energii.

Systematycznie wzrasta ilość odpadów gromadzonych przez właścicieli nieruchomości w sposób selektywny. Bez opóźnień, mimo ograniczeń związanych z epidemią, realizowaliśmy również wszystkie zadania związane z obsługą obywateli, w tym zadania niezbędne do zapewnienia pomocy obywatelom w zakresie niezbędnych potrzeb życiowych.

Osiągnęliśmy bardzo wiele, ale to tylko dzięki intensywnej pracy i dobrej współpracy, za którą dziś bardzo serdecznie wszystkim zaangażowanym w rozwój naszej gminy dziękuję. Jak podkreślałem na sesjach Rady Gminy, realizacja naszych ambitnych planów i projektów nie byłaby możliwa bez wsparcia życzliwych nam przedstawicieli władz różnego szczebla, a także bez współpracy z Radnymi, Sołtysami, ale przede wszystkim, te pozytywne zmiany nie byłyby możliwe bez zaangażowania i współpracy całej naszej społeczności. Przed nami kolejne lata pracy, więc proszę wszystkich o wsparcie, bo sukces możliwy jest tylko przy dobrej współpracy.

Mieliśmy również wiele powodów do satysfakcji i radości, w wielu aspektach życie nasze i naszego pokolenia zmienia się na lepsze. Coraz powszechniej korzystamy z dorobku i dóbr cywilizacji dzięki prowadzonej polityce zrównoważonego rozwoju.

Zdaję sobie sprawę, że trudno jest na kilkunastu stronach zawrzeć wszystkie informacje i wydarzenia, które są ważne dla mieszkańców. Mam jednak nadzieję, że materiał zawarty w raporcie, choć w pewnym stopniu przybliży Państwu zakres realizowanych w gminie przedsięwzięć.

Wójt Gminy Wizajny

/-/ Stanisław Jacek Pietrukiewicz

Gmina Wizajny jest najdalej wysuniętą na północny wschód częścią powiatu suwalskiego w województwie podlaskim. Od wschodu graniczy z gminą Rutka - Tartak, od południa z gminami Przerośl i Jeleniewo, od zachodu z gminą Dubeninki, a od północy z Litwą. W pobliżu granicy gminy znajduje się styk trzech granic państwowych: Polski, Litwy i Rosji (Obwód Kaliningradzki). Zajmuje obszar 111,536 km², zamieszkuje ją 2280 osób w 36 wsiach (28 sołectwach).

Siedzibą organów Gminy jest miejscowość Wizajny. Gmina posiada herb i flagę.

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców gminy jest praca we własnych gospodarstwach rolnych. Ukształtowanie terenu i surowy klimat sprawia, że miejscowi rolnicy pracują w niezwykle uciążliwych warunkach. Produkowana tu żywność posiada dużą wartość zdrowotną, co jest kolejnym atutem gminy. Na tych terenach coraz większe znaczenie odgrywa jakość żywienia, a nie ilość spożywanych produktów. Wśród produktów lokalnych wielkim powodzeniem cieszą się sery podpuszczkowe, sękacze, miody i wyroby wędliniarskie.

Gmina swoje działania wykonuje za pomocą jednostek organizacyjnych, którymi są:

1. Urząd Gminy Wizajny,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wizajnach,
3. Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wizajnach,
4. Gminna Biblioteka Publiczna w Wizajnach,
5. Świetlica Gminna w Wizajnach.

Gmina tworzy sołectwa, które stanowią jednostki pomocnicze gminy.

LP.	Nazwa sołectwa	Wieś	Liczba mieszkańców
1.	Antosin	Antosin, Dziadówek	46
2.	Bolcie	Bolcie	70
3.	Burniszki	Burniszki	103
4.	Grzybina	Grzybina	34
5.	Dzierwany	Dzierwany. Cisówek, Jaczne	74
6.	Jegliniszki	Jegliniszki	28
7.	Kamionka	Kamionka	25

8.	Kłajpeda	Kłajpeda, Kłajpedka, Żelazkowizna	90
9.	Laskowskie	Laskowskie	23
10.	Leszkiemie	Leszkiemie	38
11.	Ługiele	Ługiele	95
12.	Makowszczyzna	Makowszczyzna	20
13.	Marianka	Marianka	64
14.	Maszutkinie	Maszutkinie	79
15.	Mauda	Mauda	37
16.	Mierkinie	Mierkinie, Stołupianka, Stara Hańcza	51
17.	Okliny	Okliny, Užmauda	123
18.	Poplin	Poplin	36
19.	Rogożajny Małe	Rogożajny Małe	35
20.	Rogożajny Wielkie	Rogożajny Wielkie	104
21.	Soliny	Soliny	52
22.	Stankuny	Stankuny	56
23.	Sudawskie	Sudawskie	38
24.	Sześciwłóki	Sześciwłóki	30
25.	Wiłkupie	Wiłkupie	53
26.	Wizajny	Wizajny	807
27.	Wiżgóry	Wiżgóry	40
28.	Wysokie	Wysokie	29

Mieszkańcy Gminy

Liczba mieszkańców na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 2 280, w tym 1169 mężczyzn i 1111 kobiet. W 2022 roku w gminie urodziło się 12 dzieci, w tym 7 dziewczynek i 5 chłopców. Zmarło 35 osób.

Przyczyną spadku liczby ludności jest ujemny przyrost naturalny, a także ujemne saldo migracji. Na terenie gminy można zaobserwować zjawisko emigracji zarobkowej do większych miast i za granicę. Ważną przyczyną migracji jest brak pracy w miejscu zamieszkania.

Realizacja polityk, programów i strategii

W Gminie w 2022 roku obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- 1) Strategia Rozwoju Gminy Wiżajny na lata 2016-2025 z perspektywą do 2030 roku,
- 2) Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wiżajny,
- 3) Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023,
- 4) Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wiżajny na lata 2017 – 2026,
- 5) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2024,
- 6) Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wiżajny,
- 7) Regulamin korzystania z pomostu pływającego zlokalizowanego na jeziorze Wiżajny w miejscowości Wiżajny,
- 8) Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy,
- 9) Regulamin wynagradzania nauczycieli,
- 10) Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wiżajny,
- 11) Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Wiżajny na lata 2016-2031,
- 12) Program gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wiżajny na lata 2021-2023,
- 13) Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wiżajny,
- 14) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wiżajny na lata 2021-2025 z perspektywą do 2027 r.,
- 15) Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wiżajny na lata 2022-2025,
- 16) Program Opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wiżajny,

- 17) Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- 18) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wizajny,
- 19) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego we wsi Marianka.

Sprawy administracyjne

Organami Gminy Wizajny są Rada Gminy w Wizajnach i Wójt Gminy Wizajny. Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Gminy, a organem wykonawczym jest Wójt Gminy, który kieruje bieżącymi sprawami oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Wykonuje on swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy i jest zwierzchnikiem wszystkich pracowników Urzędu. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności: opracowywanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu. Wójt jest zwierzchnikiem służbowym w stosunku do pracowników Urzędu Gminy oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Wójt Gminy wydał 71 zarządzeń.

Urząd Gminy wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej (zadań zleconych), zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień.

W 2022 roku zatrudnienie w Urzędzie Gminy kształtowało się następująco:

- 1) Wójt,
- 2) Zastępca Wójta,
- 3) Sekretarz,
- 4) Skarbnik,
- 5) Pracownicy na stanowiskach urzędniczych – 11 osób,
- 6) Pracownicy na stanowiskach obsługi – 8 osób.

W 2022 roku Rada Gminy w Wizajnach pracowała w niezmiennym 15 osobowym składzie. Rada Gminy w 2022 roku odbyła 8 sesji. Wszystkie sesje były prawomocne. Obwieszczenia o terminach i porządku sesji podawane były na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej gminy.

Przedmiotem obrad Rady Gminy były zagadnienia przyjęte w planie pracy na 2022 rok oraz bieżące sprawy kierowane przez Wójta. Rada Gminy w Wizajnach rozpatrzyła projekty i podjęła 53 uchwały. Uchwały zostały podjęte na wniosek Wójta, objęte były nadzorem Wojewody Podlaskiego i Regionalnej

Izby Obrachunkowej, 26 uchwał zostało przekazanych do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Protokoły z posiedzeń oraz podjęte na nich uchwały organ wykonawczy gminy udostępnił do publicznego wglądu, publikując je w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Wiżajny oraz w rejestrze uchwał Rady Gminy znajdującym się na stanowisku ds. obsługi rady i jej organów.

Sprawy obywatelskie

W 2022 roku przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące projektu programu współpracy Gminy Wiżajny z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Nikt nie wyraził opinii jak również nie wziął udziału w konsultacjach.

Finanse gminy

1. Plan budżetu:
 - 1) Dochody – 18 593 162,00 zł,
 - 2) Wydatki - 18 690 548,00 zł.

2. Realizacja budżetu:
 - 1) Uzyskane dochody – 17 424 430,70 zł,
 - 2) Poniesione wydatki – 15 188 146,57 zł.

Nadwyżka na 31 grudnia 2022 roku wynosiła – 2 236 284,13 zł.

Zadłużenie na 31 grudnia 2022 roku wynosiło 2 635 357,00 zł, z tego 1 896 478,00 zł kredyty, 738 756,00 zł pożyczki długoterminowe i 123,00 zł zobowiązania zaliczane do tytułu dłużnego – zakup na raty.

W 2022 roku budżet obywatelski oraz fundusz sołecki nie były realizowane.

Ochrona zdrowia

W 2022 roku na terenie gminy Wiżajny funkcjonowały dwa podmioty świadczące usługi POZ:

- 1) Lekarska Spółka Partnerska Dorota Sianowska i Dariusz Michał Dudarewicz, ul. Leśna 1, 16-406 Rutka – Tartak,
- 2) Poradnia Stomatologiczna Katarzyna Petrosyan ul. Wisztyniecka 23A, 16-407 Wiżajny.

Pomoc społeczna

Na terenie Gminy Wiżajny działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w którym zatrudnienie przedstawia się następująco:

- 1) kierownik,
- 2) pracownik socjalny,
- 3) pracownik do spraw świadczeń rodzinnych,
- 4) opiekunki,
- 5) asystent rodziny.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiżajnach, realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) i obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej.

W 2022 roku wypłacono następujące świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały – 46 527,84 zł,
- zasiłek okresowy – 81 315,07 zł,
- zasiłek celowy i celowy specjalny – 3 450,00 zł,
- świadczenia rodzinne wraz z dodatkami – 632 906,09 zł,
- świadczenia wychowawcze (500+) – 808 121,60 zł,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 7 000,00 zł,
- świadczenia rodzicielskie – 8 266,70 zł,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego 14 400,00 zł,
- dodatek mieszkaniowy – 1 010,28 zł,
- dodatek energetyczny – 48,36 zł,
- dodatek osłonowy – 341 213,94 zł (wpłynęły 472 wnioski, z czego 458 rozpatrzono pozytywnie),
- dodatek węglowy – 1 179 000,00 zł (wpłynęło 528 wniosków, z czego 393 rozpatrzono pozytywnie).

Świadczenia niepieniężne realizowane przez GOPS:

- opłacono składkę emerytalno-rentową do ZUS i KRUS – 25 035,79 zł,
- opłacono składki zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały – 3 539,40 zł,
- opłacono składki ZUS od świadczeń rodzinnych – 9 726,21 zł,
- opłacono za pobyt 4 osób w Domu Pomocy Społecznej – 66 237,84 zł,

- świadczone usługi opiekuńcze dla 11 osób, koszt usług opiekuńczych wyniósł 228 135,30 zł, (w tym odprawy emerytalne dla dwóch opiekunek i nagrody jubileuszowe),
- wydano 164 skierowań do Parafii Rzymskokatolickiej w Smolnikach na pomoc w formie produktów żywnościowych dla 509 osób w rodzinach,
- wydano 67 Karty Dużej Rodziny,
- wydano 15 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

W 2022 roku realizowany był program „Posiłek w szkole i w domu” na kwotę 149 468,00 zł, z czego 119 574,40 zł dotacja z budżetu Państwa oraz 29 893,60 zł środki własne. Z dożywiania w szkole i punkcie przedszkolnym skorzystało 120 dzieci. Łączny koszt dożywiania wyniósł 143 268,00 zł, z czego 113 374,40 zł dotacji i 29 893,60 zł środki własne. Na zasiłki celowe w ramach tego programu wydano 6 200,00 zł.

W związku z umieszczeniem 12 dzieci w rodzinie zastępczej gmina poniosła koszt w wysokości 93 128,84 zł oraz za pobyt 1 dziecka w Domu Dziecka w Pawłowce w wysokości 38 188,48 zł i pobyt 2 dzieci w placówce opiekuńczo – terapeutycznej Ignatki w wysokości 34 008,06 zł.

W 2022 roku Gmina wypłacała dodatki dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła. Wpłynęło 171 wniosków, na kwotę 266 000,00 zł, tj:

- 38 wniosków gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym, na kwotę 84 000,00 zł,
- 55 wniosków gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy, na kwotę 110 000,00 zł,
- 70 wniosków gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym, na kwotę 68 000,00 zł,
- 8 wniosków gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, na kwotę 4 000,00 zł.

W 2022 roku Gmina wypłaciła również 3 dodatki dla podmiotów wrażliwych w wysokości 11 533,00 zł.

Zgodnie z art.34 ust.1 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego przez gospodarstwa domowe (Dz. U. z 2022 r., poz. 2236), Gmina Władziny przystąpiła do zakupu tego paliwa stałego z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych, znajdujących się na terenie Gminy

Wiżajny. Zgodnie z przepisami ww. ustawy, do zakupu preferencyjnego uprawnione były osoby fizyczne w gospodarstwie domowym, które spełniały warunki uprawniające do dodatku węglowego, tj.:

- przyznano lub wypłacono jej dodatek węglowy;
- jeśli nie został złożony wniosek o wypłatę dodatku węglowego, a zostało dokonane zgłoszenie lub został wpisany węgiel jako główne źródło ogrzewania w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

W ramach zakupu preferencyjnego uprawniona osoba fizyczna w gospodarstwie domowym mogła nabyć węgiel w dwóch partiach:

- 1,5 tony do 31 grudnia 2022 r.
- 1,5 tony od 1 stycznia do 30 kwietnia 2023 r.

W 2022 roku 19 osób dokonało zakupu ekogroszku (28 ton) oraz 30 osób zakupiło węgiel (41 ton).

Pomoc obywatelom Ukrainy

Zbrojna napaść Rosji na Ukrainę wywołała falę migracji, która przybrała rozmiary niespotykane w Europie od czasu II wojny światowej. W ciągu zaledwie kilku tygodni niemal ¼ całej ludności Ukrainy została zmuszona do opuszczenia swoich domów. Duża część tych osób postanowiła szukać schronienia poza granicami swego ogarniętego wojną kraju. Głównym kierunkiem migracyjnym była i pozostaje Polska.

Wobec dramatycznych wydarzeń mających miejsce za naszą wschodnią granicą gmina Wiżajny pozostała solidarna ze swoim sąsiadem i od samego początku inwazji niosła niezbędne wsparcie. W obliczu tej wielkiej tragedii, zjednoczeni i solidarni, działaliśmy na rzecz ludzi, którym kremlowski reżim próbował odmówić prawa do wolności i samostanowienia.

W 2022 roku z Rządowego Funduszu Pomocy, GOPS wypłacał świadczenia dla obywateli Ukrainy:

- jednorazowe świadczenie pieniężne przysługujące obywatelom Ukrainy – 16 800,00 zł dla 56 osób,
- świadczenia rodzinne – 10 518,00 zł (wypłacono dla 13 rodzin na 19 dzieci),
- dożywiano w Szkole Podstawowej objęto 3 dzieci z Ukrainy – 10 518,00 zł,
- wnioskowano do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Suwałkach o ustanowienie tymczasowego opiekuna małoletniego obywatela Ukrainy – 3 wnioski dla 5 dzieci.

W 2022 roku na terenie Gminy Wizajny przebywało 88 osób z Ukrainy, w tym 44 kobiety, 7 mężczyzn i 37 dzieci. Dla mieszkańców, którzy przyjmowali w swoich domach uchodźców z Ukrainy zostały zwrócone koszty zakwaterowania i całodziennego wyżywienia w wysokości 40 zł na osobodzień w łącznej wysokości 163 560,00 zł, natomiast w miejscach zbiorowego zakwaterowania wypłacono 70 zł na osobodzień w wysokości 103 040,00 zł. Ogółem wypłacono 266 600,00 zł.

Niezależnie i równoległe do działań podejmowanych przez gminę, bardzo wielu naszych mieszkańców świadczyło pomoc uchodźcom na własną rękę i udzielało im schronienia we własnych domach.

Na wieść o toczącej się wojnie w Ukrainie, zorganizowana została na terenie gminy zbiórka potrzebnych produktów i środków m.in. odzieży i okryć, środków higieniczne i środków czystości, artykułów spożywczych na rzecz osób dotkniętych działaniami wojennymi. Odpowiedź na apel o pomoc była natychmiastowa. Punkt zbiórki (i jednocześnie wydawania artykułów pomocowych) znajdował się w Urzędzie Gminy Wizajny, ul. Szkolna 11. Uchodźcy z Ukrainy mogli zgłosić się do Urzędu Gminy i wziąć sobie rzeczy, które były im niezbędne.

Oświata

W 2022 roku na terenie Gminy funkcjonowały następujące placówki oświatowe:

- 1) Szkoła Podstawowa w Wizajnach im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, do której uczęszczało 190 uczniów,
- 2) Punkt Przedszkolny, do którego uczęszczało 15 dzieci.

Dowóz dzieci do szkół odbywał się za pomocą autobusów szkolnych będących własnością gminy oraz Firmy Usługi Transportowe Marek Siedlecki z Ostrowi Mazowieckiej na zasadzie zakupu biletów miesięcznych. Dowożeniem objętych było 163 uczniów. Autobusy szkolne dowoziły 110 dzieci, natomiast Firma Usługi Transportowe 53 dzieci.

W 2022 roku udzielono dla 38 uczniów pomoc materialną o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego oraz dla 2 uczniów udzielono zasiłku szkolnego na kwotę 55 874,88 zł, z czego 50 287,00 zł dotacja celowa z budżetu Państwa i 5 587,88 zł środki własne. Ponadto wypłacono zasiłki z Funduszu Pomocy dla 3 uczniów z Ukrainy w wysokości 1 860,00 zł.

W szkole podstawowej zatrudnionych było 26 nauczycieli, posiadających odpowiednie wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym oraz kwalifikacje niezbędne do nauczania danego przedmiotu. Każdy z nauczycieli posiadał odpowiedni stopień awansu zawodowego, który związany jest ze stażem pracy, doświadczeniem i osiągnięciami zawodowymi.

Zajęcia odbywały się w 14 oddziałach, tj. 10 oddziałów szkoły podstawowej, 3 oddziały przedszkolne i 1 oddział w punkcie przedszkolnym. Szkoła posiada wyposażoną pracownię komputerową. Do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło 26 uczniów.

Zadania dydaktyczne i wychowawcze szkoły realizowane są prawidłowo, nauczyciele doskonalą swoje umiejętności, podnoszą kwalifikacje, stosując różnorodne formy i metody pracy z uczniami, uwzględniając ich predyspozycje i zdolności. Uczniowie odnoszą liczne sukcesy w konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim. Uczniowie aktywnie biorą udział w uroczystościach gminnych, powiatowych i wojewódzkich.

Działalność kulturalna

Gminna Biblioteka Publiczna w Wizajnach

W Gminie funkcjonuje jedna Gminna Biblioteka Publiczna w Wizajnach. Jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru instytucji kultury. Prowadzi działalność statutową oraz podejmuje działania niestandardowe. Służy mieszkańcom gminy upowszechniając i promując czytelnictwo, prowadzi działalność informacyjną, kulturalną i społeczną.

Księgozbiór na koniec roku 2022 liczył 13 811 woluminów.

W 2022 roku zarejestrowano 467 czytelników oraz 8 203 wypożyczeń, na miejscu udostępniano książki i czasopisma, a liczba odwiedzin w czytelnicy wynosiła 8 647.

Gminna Biblioteka Publiczna w Wizajnach jest nie tylko miejscem wypożyczeni, ale również miejscem spotkań, edukacji, ożywionej dyskusji intelektualnej, wymianą myśli, promocją czytelnictwa, udzielania informacji społecznej, edukacyjnej i turystycznej. Oferta biblioteczna jest bardzo szeroka i skierowana do wszystkich grup społecznych: dzieci, młodzieży, osób dorosłych, seniorów, osób niepełnosprawnych. Biblioteka staje się centrum informacyjnym i wychodzi naprzeciw społecznym potrzebom i oczekiwaniom na miarę posiadanych możliwości finansowych, kadrowych i logistycznych.

Gminna Biblioteka Publiczna angażowała się na rzecz rozwoju działalności kulturalnej gminy, brała udział w Programie Rozwoju Bibliotek, aktywnie uczestniczyła w życiu społecznym gminy, inicjowała różne formy aktywnego spędzania czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz uczestniczyła w akcjach „dzień bezpiecznego internetu”, „Odjazdowy bibliotekarz”, „Spotkania z pasjami”, „Noc Bibliotek”, „Narodowe czytanie”.

W 2022 roku przeprowadziła kilkanaście wydarzeń i lekcji oraz kilkadziesiąt zajęć indywidualnych dla dzieci, dorosłych oraz seniorów. W 2022 r. było więcej spotkań i warsztatów z młodzieżą ze szkoły podstawowej w Wizajnach. Dużym wyzwaniem były warsztaty dla klas VII o tolerancji, tożsamości, mniejszości, o byciu polskim Żydem na podstawie filmu „Dowód tożsamości”. Młodzież z klasy VIII wzięła udział w zajęciach eksperymentalnych w SOWIE, placówce prowadzonej przez suwalską bibliotekę publiczną w nowoczesnych przestrzeniach zaprojektowanych przez Centrum Nauki Kopernika.

W okresie wakacyjnym biblioteka była przystanią dla ludzi odwiedzających rodzinne strony, przyjeżdżających turystów i gości, gdzie można było spotkać się, odpocząć, skorzystać z internetu, wypożyczyć literaturę lub poczytać na miejscu.

Biblioteka była współorganizatorem spotkania autorskiego z Panią Aleksandrą Domańską, autorką książki „Trójstyk, gawęda o granicach”, które zgromadziło wielu mieszkańców gminy.

Od lat aktywnie działa „Grupa czwartkowa”, która poprzez spotkania i dyskusje integruje się, wzajemnie inspirowa do działań i aktywności w różnych dziedzinach, bierze udział w wydarzeniach społecznych i kulturalnych, jest otwarta dla wszystkich na wspólne działania i współpracę.

Świetlica Gminna w Wizajnach

Świetlica Gminna jest samorządową jednostką kultury, wpisaną do rejestru instytucji kultury.

Oprócz działalności statutowej prowadziła działania promujące kulturę i tradycję. Jest miejscem, w którym dzieci, młodzież oraz dorośli mogą rozwijać swoje zainteresowania.

Świetlica Gminna angażowała się na rzecz rozwoju działalności kulturalnej gminy, inicjowała różne formy aktywnego spędzania czasu dla każdej grupy wiekowej. Organizowała wystawy i wiele innych zajęć tematycznych dla osób w każdym przedziale wiekowym.

Oprócz działalności statutowej prowadziła działania promujące kulturę i tradycję. Jest miejscem w którym dzieci, młodzież i dorośli mogą rozwijać swoje zainteresowania. Mimo trudności i niedogodności Świetlica prowadziła swoją działalność. Organizowała liczne konkursy, warsztaty, spotkania, turnieje skierowane do każdej grupy wiekowej.

Działające przy Świetlicy Gminnej zespoły „Jezioranki” i „Szuwarki” aktywnie uczestniczyły w życiu kulturalnym Gminy Wizajny i Powiatu Suwalskiego.

Bogata propozycja działań skierowana do różnych grup wiekowych jaką oferuje Świetlica Gminna przyciąga wielu uczestników i utwierdza w przekonaniu, że działalność tej placówki jest niezwykle ważna w życiu naszej społeczności lokalnej.

Infrastruktura drogowa

Na terenie Gminy występują trzy kategorie dróg:

- 1) Wojewódzkie - około 8 km,
- 2) Powiatowe - około 45 km,
- 3) Gminne – 81,035 km, w tym 18,087 km o nawierzchni bitumicznej.

Przez teren Gminy przebiega droga nr 651 Szypliszki – Gołdap, która łączy się w Szypliszkach z główną drogą krajową nr 19, prowadzącą do przejścia granicznego z Litwą w Budzisku. Z Suwałkami – miastem powiatowym - Gminę Wizajny łączą dwie trasy, przez Rutkę – Tartak oraz Smolniki.

Połączenie z Suwałkami i okolicznymi miejscowościami możliwe było poprzez transport PKS NOVA Spółka Akcyjna w Białymstoku.

Infrastruktura sanitarna

Długość sieci wodociągowej wynosiła 142,9 km. Do instalacji wodociągowej podłączonych było 817 odbiorców, z tego z terenu Gminy Wizajny 696 oraz 121 z terenu Gminy Rutka – Tartak. Poziom zwodociągowania Gminy wynosi 96%.

Ze względu na trudne warunki terenowe Gmina Wizajny skanalizowana jest w 21%, do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest tylko 194 odbiorców. Łączna długość sieci wynosi 11,3 km. Ścieki oczyszczane są w gminnej oczyszczalni.

Sieć wodociągowa, stacja uzdatniania wody oraz i oczyszczalnia ścieków są w administracji Gminy Wizajny.

Działalność inwestycyjna

W 2022 roku Gmina Wizajny realizowała następujące inwestycje:

1. Rozpoczęto budowę nowej Szkoły Podstawowej w Wizajnach. Koszt inwestycji 16 880 520 zł, z czego **12 750 000 zł** Gmina otrzymała z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład.
2. Przygotowano dokumentację pod budowę i przebudowę dróg gminnych i ulic w Wizajnach oraz boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Wizajnach.

3. Otrzymano dofinansowanie na przebudowę dróg gminnych w miejscowościach Kłajpeda – Dziadówek, Rogożajny - Małe – Marianka, Wizajny – Mariankach oraz w Wizajnach ul. Szkolna, ul. Rynek, część ul. Suwalskiej i część ul. Wierzbołowskiej z Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład w wysokości **8 231 811,31 zł**.
4. Otrzymano dofinansowanie na budowę wielofunkcyjnego boiska przy Szkole Podstawowej w Wizajnach z Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład w wysokości **900 000,00 zł**.
5. Gmina otrzymała **500 000,00 zł** od Samorządu Województwa Podlaskiego dotację celową z przeznaczeniem na wkład własny budowy Szkoły Podstawowej w Wizajnach.
6. Dokonano otwarcia placu zabaw i siłowni napowietrznej w zieleńcu wiejskim w Wizajnach. Inwestycję zrealizowano w ramach projektu „Zagospodarowanie terenu rekreacyjno - wypoczynkowego zieleńca wiejskiego w Wizajnach” w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”. Powstało nowe miejsce do zabawy i rozwoju dzieci oraz miejsce do aktywności fizycznej na świeżym powietrzu. Całkowity koszt inwestycji **89 000,00 zł**, kwota dofinansowania **65 400,00 zł**.
7. Wykonano oświetlenie drogowe części ul. Suwalskiej. Koszt inwestycji **34 563,04 zł**.
8. Gmina otrzymała dotację z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego Departamentu Infrastruktury i Transportu w Białymstoku na zakup sprzętu ratowniczo – gaśniczego i umundurowania z przeznaczeniem dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Wizajny.
9. Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości **100 000,00 zł** w ramach projektu grantowego „Cyfrowa Gmina”, w ramach Program Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACTU-EU, działanie 5.1.

Gospodarka mieszkaniowa

Zasób mieszkaniowy Gminy Wizajny liczy 6 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 288,64 m².

Pięć lokali mieszkalnych o powierzchni 222,33 m² znajduje się przy ul. Szkolnej 11 w Wizajnach oraz jeden o powierzchni 66,31 m² na Osiedlu Wistuć.

Lokale mieszkalne w Wizajnach przy ul. Szkolnej i na Osiedlu Wistuć są w dobrym stanie technicznym i nie wymagają nakładów. Budynek mieszkalny położony w Wizajnach 20 został sprzedany.

Gospodarka odpadami

Zgodnie ze zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, od 1 stycznia 2020 roku gminy zostały zobowiązane do dostosowania regulaminów do obowiązujących przepisów, ponieważ zmieniły się m.in. zasady segregacji odpadów komunalnych. Segregacja stała się obowiązkowa i podzielona na pięć frakcji:

1. Metale i tworzywa sztuczne – pojemniki w kolorze żółtym,
2. Papier – pojemniki w kolorze niebieskim,
3. Szkło – pojemniki w kolorze zielonym,
4. Bioodpady – pojemniki w kolorze brązowym,
5. Odpady zmieszane – pojemniki w kolorze czarnym.

W 2022 roku odbiór odpadów komunalnych na terenie Gminy Wiżajny zarówno z nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych prowadziła firma, która została wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, w którym termin realizacji zamówienia wynosi 12 miesięcy (tj. od 01 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.). Zadania te realizowane były przez: MPO Sp. z o.o. w Białymstoku, ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok.

Odpady komunalne na terenie Gminy Wiżajny powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, takich jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodek zdrowia, szkoła, bank, poczta) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, przystanków autobusowych.

Na terenie Gminy Wiżajny funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który zlokalizowany jest przy Oczyszczalni Ścieków, Wiżajny 69 prowadzony przez firmę, wyłonioną w drodze przetargu na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych. PSZOK obsługujący mieszkańców naszej Gminy czynny był w każdy poniedziałek w godzinach od 8.00 - 10.00 i czwartek w godz. 15.00 – 17.00 oraz w każdą pierwszą sobotę miesiąca w godz. od 9.00 – 11.00.

Ochrona środowiska

Zanieczyszczenie powietrza, nie tylko w naszej Gminie, ale w całym kraju, stanowi poważny problem. Ważnym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest niska emisja, pochodząca między innymi z budynków jednorodzinnych, a dokładniej z domowych pieców grzewczych. Dlatego też niezbędne jest podejmowanie działań zmierzających do poprawy jego jakości.

Celem poprawy jakości powietrza oraz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych jest wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności

energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu celu jest dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów uprawnionych do dofinansowania w ramach różnych programów.

Stan powietrza w Gminie Wiżajny z roku na rok poprawia się dzięki intensywnym działaniom Gminy w kierunku wsparcia finansowego likwidacji niskiej emisji poprzez wymianę kotłów oraz montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. W 2022 roku 2 mieszkańców Gminy skorzystało z dofinansowania w związku z wymianą instalacji grzewczej w budynkach jednorodzinnych z programu „Czyste Powietrze”. W Urzędzie Gminy Wiżajny funkcjonuje Punkt Konsultacyjno – Informacyjny rządowego programu Czyste Powietrze, w którym mieszkańcy gminy mogą uzyskać niezbędne informacje dotyczące programu oraz złożyć wnioski o dofinansowanie.

W 2022 roku Gmina otrzymała dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w formie dotacji na realizację przedsięwzięcia „Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej”. W ramach tego programu odebrano od rolników naszej gminy folię rolniczą, siatki i sznurek do owijania balotów, opakowania po nawozach oraz opakowania typu „big bag” w ilości 71 475,7 Mg, na ogólną kwotę 36 092, 26 zł, z czego dofinansowanie wynosiło 33 418,76 zł.

Ochrona zwierząt

W 2022 roku ochrona zwierząt realizowana była na podstawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wiżajny uchwalonego Uchwałą Nr XXX/187/22 Rady Gminy Wiżajny z dnia 18 marca 2022 roku.

W związku z tym, że Gmina nie posiada własnego schroniska, została zawarta umowa ze Schroniskiem dla Zwierząt w Suwałkach przy ul. Sianożęć 3a, w której w/w Schronisko zobowiązało się do przyjmowania bezdomnych zwierząt i sprawowania nad nimi opieki.

W 2022 roku w Schronisku nie przebywał żaden pies, Gmina poniosła koszt w wysokości 3 500,00 zł, tj. miesięczną opłatę w wysokości 500,00 zł za gotowość przyjęcia zwierzęcia do schroniska.

Rolnictwo

W 2022 roku rolnicy na naszej Gminy Państwo Stanisława i Walenty Wałęjko zostali lauretami Mlecznych Laurów zajmując I miejsce w kategorii stado o najwyższej wydajności. To uhonorowanie hodowców bydła mlecznego za wysokie wyniki produkcyjne i hodowlane na szczeblu regionalnym organizowana przez Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka.

W 2022 roku Urząd Gminy Wiżajny wypłacił 335 producentom rolnym zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na kwotę 725 829,70 zł.

W 2022 roku na terenie Gminy działały następujące koła łowieckie:

- Koło łowieckie „Ursus”,
- Koło łowieckie „Szelment”,
- Koło łowieckie „Kawka”,
- Koło łowieckie „Hańcza”,
- Koło łowieckie „Rys”,
- Koło łowieckie „Las”.

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej

Na terenie Gminy Wiżajny funkcjonują dwie jednostki OSP:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Wiżajnach wpisana do Krajowego Rejestru Systemu Gaśniczego,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Oklinach.

Jednostki posiadają specjalistyczny sprzęt do prowadzenia działań gaśniczych, usuwania skutków klęsk żywiołowych, wypadków komunikacyjnych, ratownictwa wodnego i innych zagrożeń.

Przedsiębiorcy

W 2022 roku w gminie zarejestrowanych było ponad 90 przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności były usługi budowlane, handel, działalność usługowa związana z leśnictwem, przetwórstwo mleka i wyrób serów, naprawa i konserwacja maszyn.

Współpraca samorządowa

W 2022 roku Gmina Wiżajny współpracowała z:

- Posłami na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej,
- Wojewodą Podlaskim,
- Samorządem Województwa Podlaskiego,
- Samorządem Powiatu Suwalskiego,
- Komendą Miejską Policji w Suwałkach,
- Placówką Straży Granicznej w Rutce – Tartak,
- Gminami Powiatu Suwalskiego i Sejneńskiego,
- Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Rybacka „Pojezierze Suwalsko-Augustowskie”,
- Suwalsko – Sejneńską Lokalną Grupą Działania.

